35e jaargang - Nr 6 nov/dec 1983 -

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN

NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

35e jaargang nr. 6.
november - december 1983

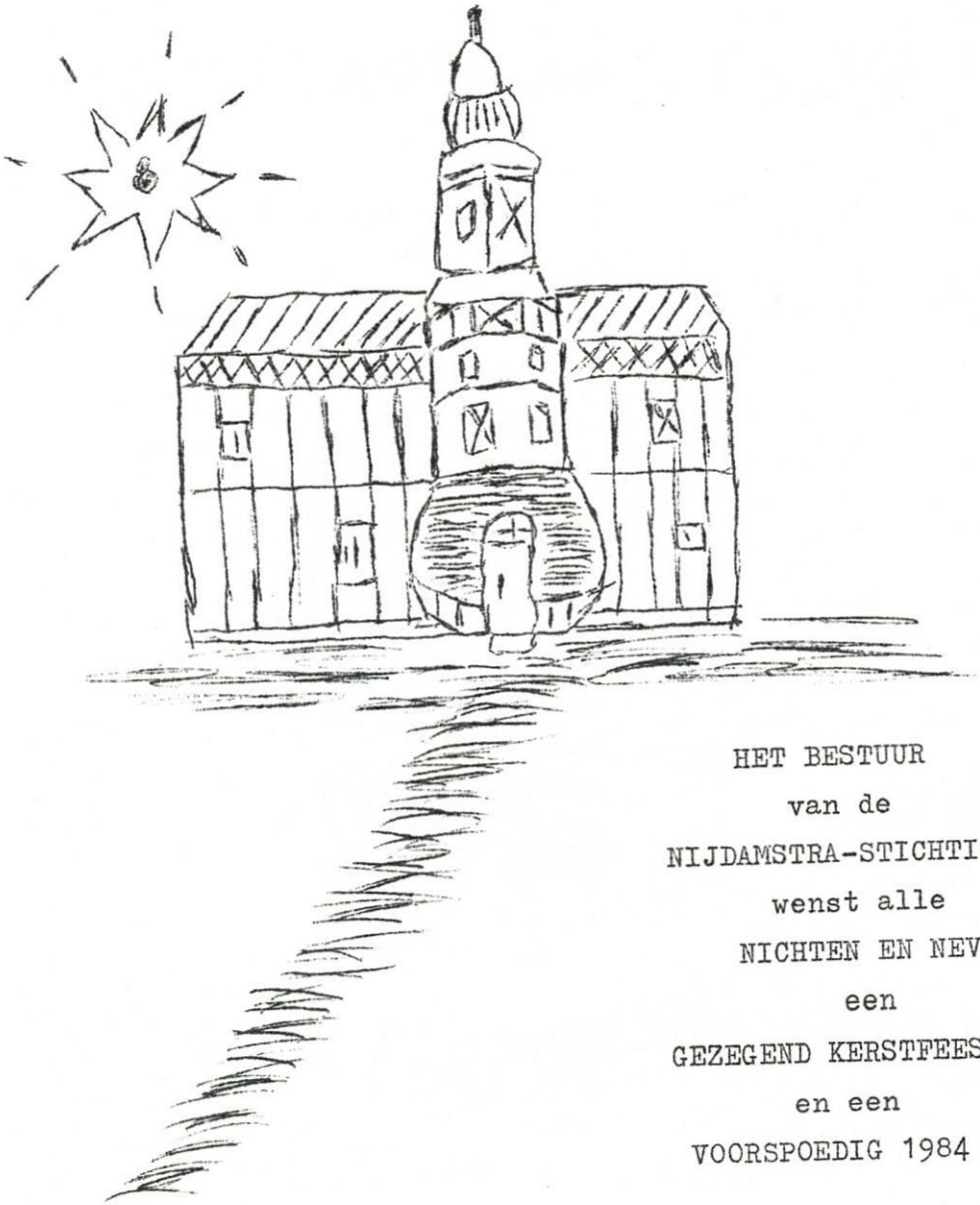

HET BESTUUR
van de
NIJDAMSTRA-STICHTING
wenst alle
NICHTEN EN NEVEN
een
GEZEGEND KERSTFEEST
en een
VOORSPOEDIG 1984

KERSTFEEST

Er werd mij eens verteld, dat iemand voor de zoveelste maal het kerstverhaal moest vertellen. Hij klom op de kansel en sloeg met zijn vuist enkele malen met korte tussenpozen op de kanselrand. Het rumoer in de kerk verstomde. Doodse stilte... "Wie zijn daar?.....
"Is hier een kindje geboren?..."Ja !
"We zijn de herders".
Een dergelijk origineel begin is natuurlijk niet te imiteren, maar het illustreert, dat voor wie nadenkt er steeds iets nieuws te brengen is in de wijze waarop het kerstverhaal verteld kan worden.
Ook ik heb het kerstverhaal menigmaal mogen vertellen en ook op schrift mogen stellen.
Ik zal trachten het zo te schrijven dat het grote heilsfeit duidelijk naar voren springt.
Daar lopen twee mensen langs de weg. Een vrouw en een man. De man zegt: "Kom maar, Maria, nog een klein eindje..Dan zijn we in de stad".
O, Maria is zo moe. De weg was zo lang en zo warm. Nu wordt het avond: nog even dan is het donker.
Kijk, ginds liggen de witte huizen al tussen de groene heuvels.
"Kom maar Maria".
De jonge vrouw is Maria, de ander is Jozef.
Jozef weet óók, wat de engel gezegd heeft tegen Maria.
Het is zo'n schoon geheim.
Er zijn hier meer mensen op de weg. Die gaan ook naar Bethlehem. Daar moeten hun namen worden opgeschreven.
Zo heeft de Keizer het gewild.
't Wordt nu beslist al donker.
Ze komen bij een grote herberg, waar alle mensen naar toe gaan. Maar aoh, het hele huis is vol, voor hen is geen plaats. Daar gaan ze weer, door de donkere straten.
Hier, zegt Jozef, hier gaan we naar binnen.
Het is geen huis, het is een stal.
Toch hebben ze een plekje gevonden in die koude, donkere stal, daar is de Heiland geboren.
En Maria en Jozef wisten wie dit Kindje was. Met grote dankbaarheid en blijdschap zullen zij het hebben aangezien.
Het was heel stil en heel donker in die nacht.

Daar buiten in het donkere land, waren mannen wakker, het waren herders. De herders hielden de wacht over een grote kudde schapen.
Opeens... Licht! Licht.
Een engel uit de hemel daalde neer. De herders schrokken maar de engel zei: "Vreest niet, want heden is geboren Jezus. Gods Zoon".
En opeens komen daar meer engelen en ze zingen zo schoon: "Ere zij God in de hoogste hemelen! Vrede op aarde! In de mensen een welbehagen!"
En nu neem ik iets over van dr. Vlaardingerbroek zoals hij de zo bekende woorden heeft omschreven. Dr. Vlaardingerbroek destijds geref. predikant te Leeuwarden en thans te Rotterdam.
Klein kindje leest met moeder de kinderbijbel. Tegen moeders schoot geleund of moeders knie gezeten hoort het allerlei vreemde namen en feiten. Straks heeft ze het met moeder er over en geeft dan alles weer vanuit het eigen kinderlijk denken.
Het praat over meneer Jozef en mevrouw Maria.
Het ziet het gebeuren in Nazareth in eigen klein wereldje. Gelukkig kind! Het leeft bij het lezen van de bijbel nog niet in twee werelden, die elkander haast niet raken. Het beleeft missien veel beter dan wij, dat het Woord Vlees is geworden. Wij hebben de Bijbelse namen niet genoeg in het wereldsklimaat gelaten, waarin God ze heeft geplaatst. Wij hebben alles te veel met vrome romantiek omringt, waardoor we glimlachen als het kind spreekt van meneer Jozef. Maar daardoor is die meneer Jozef ook wel wat ver van ons af komen te staan. En staat heel het verhaal van menselijk zonden en zwakheden niet genoeg in ons leven van vandaag. Nog weer eens de Bijbel te mogen horen met de oren van een kind! Te mogen leven, zonder pose of gewildheid, uit het weten,b.v.zo!"dat als Uw Zoon vandaag op aarde zou gekomen zijn, ik Hem in de garage zou ontmoet hebben." O, die troostende genade te mogen leven als een kind, uit de vreugde: God echt met ons! Onder ons gewoond. Geheel in ons leven ingegaan. Het kindje praat maar. Het spreekt over dat heilig verleden alsof het zijn eigen kinderwereldje was. Het loopt met zijn argeloze voeten over de keurig geharkte paden van onze vrome tuinaanleg. En toch heeft het in de grond zo'n diepe eerbied. Want het zingt straks met moeder:
"Die hemel en aarde verenigt tezaam."

WEL EN WEE VAN ONZE VOOROUDERS IN DE 17e EEUW (11)

Zomers was men - ook al uit hoofde van het werk - meestal buiten van 's morgens vroeg tot 's avonds laat en werd de woning uitsluitend gebruikt om te slapen en te eten. Maar 's winters was er weinig werk op het land en wanneer de dagen kort waren werd het huis het centrum van gezelligheid.
Al zal het in de ogen van de tegenwoordige boerinnen saai geweest moeten zijn binnen de witte muren, onze voorouders vonden het er wel gezellig. Want op deze lange avonden kwam bij het kaarslicht wel een buurman of familielid op bezoek en werd er gepraat en kwamen de sterke verhalen los. Maar soms ging het gezin over tot het scheppen van sfeer of kwamen er meer bezoekers, dan kwam voor de ontspanning vermaak nr 1 op tafel: het ganzebord. Verveelde dit, dan waren de dobbelstenen het centrum van vermaak en daarnaast was er niet veel. Kaartspelen werd weinig beoefend en dammen of schaken was een kunst die men niet kende.
Er waren echter ook velen, die het niet alleen zochten in praat of spel, maar die de kunst van lezen machtig waren en zich verdiepten in meestal godsdienstige lectuur. Dan werd er voorgelezen uit de statenbijbel of een psalmboek. Soms kwam hierbij het martelaarsboek of een medicijnboek. Veel meer was het niet. Ontwikkelde personen - en die waren er genoeg op het platteland - waren wel de bezitters van "Tijl Uilenspiegel", "Marike van Nimwegen", werken van Erasmus, Cats enz.
Ook werd er wel eens muziek gemaakt op eenvoudige instrumenten, doch deze kunst te leren was niet eenvoudig, daar de leermeesters in de stad woonden.

Het is dan ook geen wonder, dat de momenten van ontspanning, zoals de merke, het paardrijden, het sleedjagen enz. aangegrepen werden om er vooral bij te zijn. De sleur en verveling werd dan verbroken. We mogen ook niet vergeten dat de winter het grootste vertier bracht, wanneer het ijs sterk was en men grote tochten kon maken en dit laatste kon veel eerder dan tegenwoordig.

- - - - -

DERDE GENERATIE

Affke Janties had tot broers en zusters: Pyter, Marten, Ibeltie, Claes en Hycke Jenties.
Bregt Gerbens had de volgende broers en zuster:
Marten, Betse, Gerbrich, Foeke en Jouck.
Kinderen van Sije Willems waren:
Jentie Sijes, geb. omstr. 1655 te Grouw.
Sytze Sijens, geb. 1661 te Grouw.

Sytze Willems Nijdam, geb. omstr. 1630 te Grouw.
Zeer waarschijnlijk ongehuwd overleden. Hij wordt in vele acten genoemd, doch een huwelijksacte, inventaris of andere stukken over hem werden niet aangetroffen.

Jouck Willems Nijdam, geb. omstr. 1618, overleden in 1638 te Grouw, trouwde 1636/1637 met Eelcke Sybrants van Idaard, die in 1642 hertrouwde met Antie Pijters.
Jouck Willems stierf bij de geboorte van haar eerste kind.
Op 30.3.1642 vond de inventarisatie plaats van haar nalatenschap (Idaarderadeel J.6).
Het enige kind uit dit tragische huwelijk:
Jouck Eelkes, geb. te Grouw, trouwde in 1659 met Tjalling Obbes. Onder de nakomelingen uit dit huwelijk wordt de naam Nijdam niet aangetroffen.

Lysbeth Willems Nijdam, geb. omstr. 1625 te Grouw, overl. na 1698, trouwde omstr. 1650 met Jacob Renses, overleden vóór 1698.
Lysbeth Willems was in 1698 mede eigenares van Sythema-State; eigenares van "Gralda-state", nr. 12 onder Grouw, groot 55 pm. en gebruikster van "Abbema-state" nr. 13 onder Grouw, groot 60 pm.
Beide laatstgenoemde boerderijen liggen tegenwoordig in het dorp Grouw.
Kinderen uit dit huwelijk waren:
Pieter Jacobs, overleden vóór 1698.
Lysbeth Jacobs.

- - - - -

FAMILIE-BERICHTEN

14/10 '83: Hoevelaken, Tabakslaan 2
Getrouwd: Dick van Hoek en
Janna v/d Wal

30/10 '83: Rottum, Binnendijk 6
25 jaar getrouwd:
Ulbe Wijnja en
Grietje Siebenga

05/11 '83: Balk, Wikelerdijk 26
25 jaar getrouwd:
Douwe Wynia en
Rinske Wietsche Twijnstra

05/11. '83: Leiden, Stationsplein 98
Overleden: Gerrit Arend Wijnia
op de leeftijd van 70 jaar

15/11 '83: Sneek, Olyberchin 24
25 jaar getrouwd:
Jan Wijnja en
Elske Strampel

FAMILIE - NIEUWS

het wel en wee!

Tijdens de Jaarbeurs van Friesland in de Evenementenhal in Leeuwarden is de handtas van mevrouw G. Nijdam-Roelevink uit Franeker gestolen. Nicht Nijdam staat op de beurs in een antiekstand. Een onbekende heeft maandagavond, 14 nov., kans gezien haar leren tas achter de stand weg te grissen. Er zaten een beurs in met vijf-à zeshonderd gulden, een rijbewijs en twee brillen. Ook zeven girobetaalkaarten zijn weg.

Hoewel er tot 31 maart a.s. gelegenheid is de kontributie over 1984 over te maken, heeft de penningmeester er bepaald niets op tegen dat u hiermede nu reeds begint.
Dit wordt in dank aangenomen.

De penningmeester.

I S R A E L (6)

door W.v.d. Meulen

NAZARETH.

Kan uit Nazareth iets goeds komen? (Joh. 1 : 47)

Narareth betekent: "wachteres" of "spruit". Het ligt ± 350 m. boven de zeespiegel. Alzo heeft men, staande op de heuvels rond deze stad, een riant uitzicht op o.a. de Middellandse Zee, de Karmel (waar zich o.a. het verhaal van Elia met de Baäl-priesters afspeelde), de berg Tabor (berg der verheerlijking) het gebergte van Gilboa (waar Saul, de eerste koning van Israël, sneuvelde in een oorlog met de Filistijnen). Ook de bergen van Samaria en de met sneeuw bedekte kruinen van de Hermon zijn nog te zien. De plaats lag dus midden in het bewogen leven van die tijd en Jezus is dus als een echt kind van zijn tijd opgegroeid. Hij heeft er tot zijn dertigste jaar gewoond. Hierdoor is de stad ook wereldwijd bekend geworden. In het Oude Testament komt haar naam helemaal niet voor en evenmin treft men haar aan in de geschriften van de bekende Joodse geschiedschrijver Flavius Josephus. Ze was dus vroeger blijkbaar van weinig betekenis. De plaats had schijnbaar ook geen al te beste reputatie, gelet op de hierboven genoemde uitspraak van Nathanaël (Bartolomeüs), een der latere apostelen van Jezus: "Kan uit Nazareth iets goeds komen."
Welnu, uit Nazareth is inderdaad via Bethlehem IETS goeds gekomen.
Nazareth is tegenwoordig de hoofdstad van Galilea en is een enigszins bloeiend stadje vooral door het bezoek van vele pelgrims en toeristen. Het is tevens een van de meest schilderachtige plaatsen van het land. Veel prachtige tuinen en sierlijke cypressen. Nauwe straatjes met in het midden een geul, waarin het straatvuil wordt afgevoerd. Ook ziet men er vele kleurrijke oosterse winkeltjes.
Dit is dan het oude Nazareth, dat gebouwd is tegen heuvels en in dalen en bewoond door ruim 32.000 Arabieren, waarvan het merendeel christen is. Het kleinste deel is Mohammedaan. Nazareth is de grootste Arabische stad van het land. Het nieuwe Nazareth is hoger gelegen en pas na het stichten van de staat Israël in 1948 gebouwd. Dit nieuwe deel wordt bewoond door Israëli.

Toen in de zesde eeuw een christelijke pelgrim de stad bezocht, verklaarde deze getroffen te zijn door de bekoorlijkheid der vrouwen van hier, welke groter was dan die van het hele land.
We hebben hier in een Arabisch hotel gedineerd met Arabisch personeel. Regelmatig werd gevraagd of het smaakte en alles naar wens was. We kregen o.a. platte Arabische broden, waarvan je een brokje nam en in een sausje met ogenschijnlijk gemalen peulvruchten dompelde. Voorts een soort griesmeelpap en koeken met kruizemunt in kaneel. Ook nog diverse soorten groenten en fruit zoals linzen, komkommer, sla, amandelen, druiven meloenen en vijgen. Een echt oosters diner dus.
Het is bij de Arabieren erg onbeleefd om tegelijk met een ander de hand met het brokje brood in het kommetje met saus te dopen. Dit zijn tafelgebruiken, die al van heel oude tijden stammen. Ze komen n.l. al voor in hetapocriefe boek "Wijsheid van Jezus Sirach." Judas overtrad deze regels (Math. 26 : 23) waar Jezus zegt: Degene, die met mij zijn brood in de schaal doopt, zal mij verraden. Judas zal misschien gedacht hebben: voor u ga ik niet opzij. In Nazareth rijdt, in tegenstelling tot de overige plaatsen in Israël op sabbath (zaterdag) wel de autobus en zijn de winkels open. Op zondag niet. Dit vanwege het overwegend christelijke deel der bevolking.
In deze plaats leven Arabieren, Joden, Christenen en Druzen vreedzaam naast elkaar. Ook worden er zo af en toe tussen Joden en Arabieren voetbalwedstrijden gehouden.
Zó ook, kan er uit Nazareth nog iets goeds komen.
Een bezoek aan Maria's bron en de werkplaats van Jozef stonden o.m. ook op ons programma. Bij de bron hebben we uit een daarbij staand emmertje een slokje water kunnen nemen.
Op al dit soort historisch heilige plaatsen staan kerken en kloosters gebouwd. Ook zijn er scholen en ziekenhuizen in deze stad.
De afstand van Nazareth naar Bethlehem bedraagt ± 150 km. Begrijpelijk is de tocht voor Jozef en Maria over heuvels en door dalen uitermate moeilijk geweest.

DE MENS (2)

Ieder mens heeft zijn persoonlijke geheimen,, zaken, waarover hij met anderen niet wil of kan praten. Tot het volwassen en mondig worden behoort het op het juiste moment leren zwijgen.
Wel is het zo dat een mens moeilijk lang geheimen kan bewaren. Het vergt een heel sterk hoofd om jaren een geheim te bewaren. "Drie kunnen een geheim bewaren - zegt het spreekwoord - als er twee van hen dood zijn."
In de persoonlijke sfeer kunnen geheimen volstrekt onschuldig zijn. Wat is bijv. zo hart-verwarmend dan een geheim gehouden verrassing voor een kind of ouder, man of vrouw. Het geheim van intieme sfeer van huis en gezin. In de godsdienst is het geheim een heilig iets, dat geëerbiedigd dient te worden. Het geloof leeft uit het mysterie. Zijn laatste antwoord op dat geheimenis is stilzwijgen en ontzag. Zwijgzaamheid, deemoed endiscretie zijn deugden. Hij, die veel praat kan de zonde niet vermijden, zei Benedictus tegen zijn monniken.
Een verontrustende ontwikkeling vormt de toenemende geheimhouding waarin de staat zich hult.
Hoeveel kwaad kan geheimhouding aanrichten als ze wordt gebruikt als machtsmiddel.
Hoewel het christendom uit het mysterie leeft, is het geen geheime godsdienst. De bijbel is een open boek, doop en avondmaal zijn openbare plechtigheden. Een mens mag geloven wat in de Schriften geopenbaard is.
"Er staat geschreven, er is geschied" zei Groen van Prinsterer. Blijf geloven in Gods Woord.
God heeft het mensdom bovendien één dag per week geschonken om het grote verhaal te horen van bemoediging en bevrijding, van hoop en troost.
Geloven kan zo een vast weten worden van dingen die men niet ziet en nooit begrijpt. Men moet uitgaan van goddelijke openbaring. Er zijn tijden, waarin God gehoord wordt in de rollende donder, wanneer de aarde siddert en de boomtoppen buigen onder de kracht van Zijn stem.
Het is niet aan mensen gegeven God te laten spreken. Het is hun slechts gegeven, te leven en te denken op zulk een wijze, dat als Gods donder zou weerklinken zij hun oren niet gesloten hebben.

HERTEN

Bij het aanbreken van het ochtendgloren werd de donkere nachtelijke hemel langzaam helderder. De sterren verloren hun glans en het licht der maan nam geleidelijk af. Tenslotte zonk de halve maan achter de grijze wolkenbank. Een vogel zong luid en helder zijn ochtendlied tussen de takken-wirwar van een lijsterbes.
De tonen ervan waren nog niet weggestorven, toen een zachte kreet vanuit het larikbos werd gehoord.
Het hert, gebogen door de last der jaren die op zijn schouders drukte, bewoog zich onrustig en hief zijn kop op. De wind was zuiver, de dag fris, heinde en ver was geen mens te bespeuren. Gerustgesteld liet het oude hert zijn kop zinken, want de ochtend was te pril voor de mens om al op te zijn en ging er weer gemakkelijk bij liggen in het hol, dat al zo lange jaren zijn rustplaats was.
Telkens opnieuw probeerde het zachte windje hem klaar wakker te maken, terwijl de ochtendschemering in het bos van de reeën en herten overging in de stralende glans van de nieuwe dag. Dit was het koninkrijk van het oude hert, een rijk van ruisende bomen en struiken. Langzaam krabbelde het oude hert op en verliet zijn hol zonder enig teken van haast. Als hij wilde, kon hij zich met zekere gang en volkomen geruisloos voortbewegen. Het oude hert liep zo licht, als had het geen gewicht. Op deze ochtend wist hij dat de mens, die alles vernielde, niet in de buurt was.
Toen het oude hert om zich heen keek, zag het zijn jong, dat nog op onzekere broze poten naast zijn moeder stond. Het oude hert loeide ter begroeting en het hert-kalf, nog vochtig van het voortdurend gelik der moeder, verschool zich angstig achter haar. Na een korte pauze, ging het oude hert weer verder.
Het oude hert moet de bedoeling van de hinde hebben vermoed, want hij was bang hen alleen te laten op de eerste levensdag van het kalf. Overal waar zij ging, volgde het oude hert haar op de voet.
Het kalf lag de meeste tijd te dutten in de zon. Zijn hele wereld op die eerste dag was voor hem niets anders dan een zee van licht, die zijn ogen pijn deed. Maar toch voelde hij de weldoende warmte op rug en flanken. Soms kwam de moeder naast hem liggen en dan likte ze hem tot zijn tere huid bijna rauw was.

Het kalf vond het prettig en behaaglijk als zij dicht naast hem lag, vooral als het oude hert in de nabijheid was en hem ietwat ernstig aankeek.
De uren kropen traag voorbij.
Tegen de middag leidde hij zijn jong naar een meertje, waar het zijn dorst kon lessen.
Al spoedig had het moeder-hert ergens in de schaduw een plekje zacht mos gevonden, waarop hij zich neervlijde en er bijna de hele middag slapend door te brengen, terwijl het oude hert aan de oevers van het meertje liep te grazen. Toen begon voor de eerste maal in haar jonge leven de zon in het westen onder te gaan.
Nog voor de eerste ster opflikkerde stond het oude hert, zoals het sinds oudsher gewoonte is bij de herten, op een heuvel, waaruit hij zijn blik over de wijde omtrek liet gaan.

HET WEER

Het weer was deze zomer - in Nederland - ons aller vriend, hoewel die vriendschap soms wel wat ál te warm toeging.
Wat dat betreft hadden we soms beter bij het strand kunnen zitten, dan te arbeiden bij de boer op het platteland.
De droogte heeft de agrarische sector parten gespeeld, die niet gemakkelijk te verwerken waren.
Droogte kan een plaag zijn, zoals in Afrika.
Ze slaat, zonder aanziens des persoons en zonder zich om grenzen te bekommeren, over het gehele continent toe.
Tweederde van Afrika's bevolking van bijna 500 miljoen zielen is voor het levensonderhoud direkt of indirekt, zij het als landbouwer of als aanverwante bedrijven en industrie, afhankelijk van het agrarisch bedrijf.
Afrika, een werelddeel waar de produktie-capaciteit geen gelijke tred kan houden met de snelle bevolkingsaanwas, veroorzaakt ernstige droogte een kettingreactie, die een verlammende uitwerking heeft op de economie van het land.
In 1983 zijn de landen van zuidelijk Afrika gevangen in de greep van een vernietigende droogte, terwijl de situatie nog verergerd werd door het feit dat die droogte samenviel met een algemene internationale recessie.
Sinds de droogte van 1933 is de bevolking in de gebieden van zuidelijk Afrika geweldig toegenomen, de vraag naar voedsel is veel groter geworden en er heeft een grote

industriële ontwikkeling plaats gevonden. Droogte drukt een stempel op de gehele bevolking van een getroffen gebied, niemand kan op den duur aan de ontmoedigende invloed van een aanhoudende droogte ontkomen. Niet alleen de landbouwer, maar evenzeer de stadsbewoner, de econoom, de industrieel en de wetenschapper zijn er bij betrokken.
De regeringen van de andere landen in het getroffen gebied zien de huidige situatie eveneens met grote bezorgdheid onder ogen.
In sommige streken was de schade dermate groot, dat nog slechts plm. 30% van het gewas geoogst kon worden.
In de meeste door de droogte geteisterde gebieden zijn de weidegronden eveneens ernstig aangetast en moest men in vele gevallen overgaan tot het op grote schaal uitdunnen van kudden.

G E N E A L O G I E

(Elfde generatie)

KINDEREN VAN REINDER SJOUKES WYNIA en JOHANNA BOUWINA BOSCHMA.

- XI - 1660 b - SJOUKE REINDERS WYNIA, 57 jaar, landarbeider, geb. 17.03.1895 te Vijfhuis bij Wolsum, overl. 06.02.-1983 te Blauwhuis, huwde 08.05.1920 te Nijland met GERLOFKE HESSELS NETTINGA, geb. 20.06.1899 te Folsgare, overl. 31.07.1978 te Bolsward (Bloemkamp), dochter van Hessel Nettinga en Akke Twijnstra.
Kinderen:

A K K E	⁎ 17.02.1921 te Nijland, huwde REINDER STOLTE, Glastra van Loonstr 20, Scharnegoutum.
REINDER Sjoukes	⁎ 20.02.1922 te Nijland, v o l g t.
HESSEL Sjoukes	⁎ 05.08.1923 te Nijland, v o l g t.
J O H A N N A	⁎ 06.04.1925 te Nijland, overl. 08.02.-1963 te Drachten, verpleegster (ongehuwd)
B O T J E	⁎ 02.01.1928 te Folsgare, huwde CORNELIS BOERSMA, Oudega (W).
A G N I E T A	⁎ 24-07-1931 te Oosthem, huwde LOLKE KLIJNSTRA, Oudemirdum.
J A C O B Sjoukes	⁎ 24.03.1933 te Oosthem, v o l g t.

L O L K E Sjoukes ✱ 09.05.1934 te Oosthem, v o l g t.
S J E R P Sjoukes ✱ 22.01.1937 te Oosthem, v o l g t.
J O U K J E N ✱ 13.11.1938 te Oosthem, huwde JELLE EEKMA, Zandpad 41, Maassluis.
E T T A M A R I A ✱ 28.10.1943 te Oosthem, huwde JAN POPMA, Boeïngastraat 58, Gauw.

- XI - 1660 b - DOUWE REINDERS WINIA, koemelker van beroep, geb. 01.08.1896 te Oudega (W), overl. 14.09.1967 te Budberg in Duitsland, huwde ANNA BAAS. De drie kinderen K A R L, W E R N E R en A N D R E A S emigreerden naar Canada.

- XI - 1660 b - JOHANNES REINDERS WINIA, timmerman van beroep, geb. 27.02.1911 te Nijland, huwde 19.05.1937 te Witmarsum met ANTJE LIEUWES JORRITSMA, geb. 13.11.1913 te Witmarsum, dochter van Lieuwe Jorritsma en Hieke Bartsma.
Kinderen:
H I E K E ✱ 07.03.1938 te Nijland, huwde JAN BEUKES, aldaar.
H E N D R I K J E ✱ 15.07.1939 te Nijland, huwde JOUKE VEENSTRA te Sneek.
L I E U W E ✱ 03.08.1943 te Nijland, ongehuwd.
A G N I E T A ✱ 04.04.1945 te Nijland, huwde SIMON ELZINGA, Schettens.

ZOON VAN LOLKE SJOUKES WIJNIA en GATSKE MARTENS BRUINSMA

- XI - 1664 b - MARTEN LOLKES WINIA, vertegenwoordiger van beroep, geb. 14.09.1908 te Bolsward, overl. 18.02.1978 aldaar, huwde 30.07.1931 te Monnikendam met MIETJE VAN DER HORST, geb. 17.05.1909 te Monnikendam, overl. 20.09.1982 te Bolsward, dochter van Jan van der Horst en Maria Kronenburg.
Kinderen:
L O L K E (Leo) ✱ 31.08.1932 te Bolsward, v o l g t.
M A R I E ✱ 29.08.1935 te Bolsward, huwde FRANS SIEPERDA, Wommels.
J A N Martens ✱ 10.06.1938 te Bolsward, v o l g t.
M A R T E N (Max) ✱ 12.03.1946 te Bolsward, v o l g t.

ZOON VAN JACOB GERBENS WIJNIA en SIETSKE JOUWS STAPERTSMA

- XI - 1668 b - DIRK JACOBS WYNIA, melkboer (slijter) van beroep, geb. 14.10.1904 te Wommels, trouwde 22.08.1929 in Wymbritseradeel met ZWAANTJE P. TJERKSTRA, geb. 22.06.1903 te Heeg, dochter van P. Tjerkstra en Y. Nauta.
Kinderen:
J A C O B GERBEN ✱ 13.07.1930, v o l g t.
Y E S ✱ 12.03.1933, huwde PIEBE FEENSTRA, Molenstraat 16, Buitenpost.
P I E T E R DIRK ✱ 23.05.1937, v o l g t.

ZOON VAN DURK GERBENS WYNIA en TIETJE JOUWS STAPERTSMA

- XI - 1669 b - JACOB DURKS WYNIA, zuivelarbeider, geb. 03.02.1917 te Wommels, overl. 06.02.1982 te Balk, huwde 19.05.1941 te Sneek met MARTJE JANS HEIDA, geb. 12.12.1920 te Oudehaske, dochter van Jan Heida en Foekje Holtrop.
Kinderen:
D U R K Jacobs ✱ 11.05.1942 te Wommels, v o l g t.
F O E K J E ✱ 30.04.1943 te Wommels, huwde UILKE HOEKSTRA, Heerenveen.
J A N Jacobs ✱ 07.10.1944 te Wommels, v o l g t.
T I E T J E ✱ 17.11.1945 te Wommels, huwde HIDDE HOBMA, Wommels.
G E R B E N Jacobs ✱ 18.03.1947 te Wommels, v o l g t.
G E R R I T Jacobs ✱ 21.12.1948 te Wommels, ongehuwd.
T I E N E K E ✱ 09.01.1951 te Wommels, huwde GERT-JAN HUISMAN.
J O E S (J O U W) ✱ 10.04.1956 te Wommels, v o l g t.
J A C O B Jacobs ✱ 03.03.1958 te Wommels, v o l g t.

KINDEREN VAN SJOUKE GERBENS WYNIA en YKE JETZES HIEMSTRA

- XI - 1670 b - GERBEN SJOUKES WYNIA, kaasmaker van beroep, geb. 10.04.1901 te Wommels, trouwde 27.07.1927 te Almkerk met MECHELINA DIRKS DEKKER, geb. 16.09.1905 te Almkerk, dochter van Dirk Dekker en Alida van Sprang.
Kinderen:
SJOUKE Gerbens ✱ 22.04.1928 te Lexmond, v o l g t.
D I R K Gerbens ✱ 14.08.1932 te Denekamp, v o l g t.
Y K E (IKE) ✱ 14.08.1932 te Denekamp, huwde BEREND BOSSCHER, kommies bij de belastingen te Zwolle.

- XI - 1670 b - JETZE SJOUKES WYNIA, portier van beroep, geb. 27.06.1912 te Leeuwarden, overl. 20.04.1977 te Arkel, huwde ADRIANA VAN DER HEIDE.
Geen nakomelingen.

KINDEREN VAN INNE YMES WYNIA en JELTJE HEERES DE HAAN

- XI - 1685 b - YME INNES WYNIA, van beroep: schipper, geb. 21.10.1880 te Boornzwaag, trouwde 15.05.1909 te Sneek met ROELOFJE WOUTERS WEVER, geb. 14.11.1881 te Oosterzee, dochter van Wouter Wever en Janke Ruiter.
Eèn zoon:
I N N E YMES ✱ 04.12.1910 te Leeuwarden, v o l g t.

- XI - 1685 b - PIET INNES WYNIA, van beroep schipper, geb. 16.01.1885 te Sneek, overl. 02.12.1918 te Sneek, huwde 21.05.1910 te Sneek met JANTJE HARMENS BAKKER, geb. 27.05.1890 te Leeuwarden, dochter van Harmen Bakker en Boukje Vonk.
Geen nakomelingen bekend.

- XI - 1685 b - INNE INNES WYNIA, geb. 16.08.1897 te Tirns, huwde 14.11.1927 te Sneek met AALTJE BOERSMA.
Zij hadden een dochter, die gehuwd was met ene J. van BERGEN.

KINDEREN VAN MINNE YMES WIENIA en ANTJE JANS FEENSTRA

- XI - 1686 b - JAN INNES WIENIA, gemeentewerkman, geb. 22.12.1892 te Sneek, aldaar in 1964 overleden, huwde 02.06.1917 in Wymbritseradeel met SIBBELTJE WIJBES ZIJLSTRA, geb. 26.06.1894 te Uitwellingerga, overl. 22.04.1952 te Harlingen, dochter van Wybe Zijlstra en Froukje Dragt.
Kinderen:

M I N N E Jans ✱ 22.07.1917 te Sneek, v o l g t.

F R O U K J E ✱ 22.05.1920 te Sneek, overl. 21.06.1921 aldaar.

F R O U K J E ✱ 21.05.1922 te Sneek, overl. 04.02.1924 aldaar.

F R O U K J E ✱ 04.03.1925 te Sneek, huwde 20.09.1956 te Sneek met ELSE JANS HOEKSTRA, geb. 11.03.1927 te Oudkerk, fabrieksarbeider, zoon van Lammert Hoekstra en Geeltje Wester.

A N T J E ✱ 11.09.1928 te Sneek, verkoopster.

- XI - 1685 b - YME MINNES WINIA, geb. 13.10.1897 te Sneek, overl. 16.09.1975 te Newbury (Canada, waarheen hij pl.m. 1950 emigreerde), trouwde 16.05.1925 in Wymbritseradeel met HILTJE ULBES HAXINGA, 02.04.1903 in Wymbritseradeel, overl. 15.02.1959 te Nijland, dochter van Ulbe Haxinga (overl. 17.07.1934) en Geertje Bloemhof.
Eén zoon:
M I N N E Ymes ✱ 02.12.1926 te Abbega, v o l g t.

- XI - 1685 b - FOLKERT MINNES WYNIA, geb. 08.02.1904 te Sneek, huwde LYSBERT FOKKES BAKKER, dochter van Fokke Bakker en Eelkje Wytses Wiersma.
Geen nakomelingen bekend.

KINDEREN VAN PIETER SIEBRENS WIENIA en GEELTJE ALBERTS KLIJNSMA

- XI - 1692 b - MEINE PIETERS WIENIA, veehouder van beroep, geb. 13.04.1892 te Follega, overl. 11.04.1964 te Lemmer, huwde ? te Lemmer met BRECHTJE ANNES DE JONG, geb. 13.10.1895 te Eesterga, overl. 24.11.1974 te Lemmer, dochter van Anne de Jong en Hiltje R. Oosten.
Kinderen:
H I L T J E ✱ 07.06.1919 te Eesterga, huwde GERARDUS JOHANNES VAN DIJK, aannemer te Santpoort (N.H.)
P I E T E R Meines ✱ 19.01.1921 te Eesterga, v o l g t.
A N N E Meines ✱ 11.11.1922 te Eesterga, v o l g t.
G E A L T J E ✱ 07.02.1924 te Eesterga, trouwde 08.05.1947 te Lemmer met JELLE SCHEENSTRA, geb. 07.05.1922 te Follega.
U I L T J E Meines ✱ 20.05.1927 te Eesterga, v o l g t.
F O K J E ✱ 18.03.1929 te Eesterga, overl. 24.03.1929 aldaar.
A L B E R T Meines ✱ 03.05.1931 te Eesterga, v o l g t.
SIEBREN PIETER Meines ✱ 05.05.1935 te Eesterga, v o l g t.
A N T J E ✱ 16.08.1937 te Eesterga, apotheker-assistente te Lemmer.

Uit het tweede huwelijk met ELIZABETH MARTENS DOEVE

- XI - 1692 b - JELLE PIETERS WIENIA, van beroep veehouder, geb. 01.12.1899 te Follega, overl. 07.04.1981 te Wolvega, huwde ? te Lemmer GEESKE TEITSMA.

Kinderen:

P I E T E R Jelles ✱ 18.08.1922 te Follega, v o l g t.
E L I Z A B E T H ✱ 11.02.1924 te Follega, huwde JOHANNES BOSSCHA van Nijeholtwolde, akkerbouw en veeteelt in de N.O.P.
J E T S K E ✱ 25.05.1925 te Eesterga, huwde GOSSE HEPKEMA, veehouder te Tjerkgaast.
M A A I K E ✱ 31.08.1926 te Eesterga, huwde ROELOF SOETEN, bouwvakker, Canada.
H E N D R I K
A N D R I E S ✱ 14.11.1928 te Eesterga, v o l g t.
SIEBREN Jelles ✱ 17.11.1929 te Eesterga, v o l g t.
ANTHOON Jelles ✱ 04.10.1932 te Eesterga, v o l g t.
G E E L T J E ✱ 16.12.1934 te Eesterga, huwde JOHANNES DROST, landbouwer te Rutten.
S J O U K J E ✱ 24.05.1936 te Eesterga, huwde KLAAS DEKKER, monteur, Surhuisterveen.
F O K J E ✱ 27.11.1937 te Oudemirdum, huwde SJOERD WALINGA van Siegerswoude, expediteur te Ureterp.
P I E T E R Jelles ✱ 13.05.1939 te Follega, v o l g t.
ANNA AALTJE ✱ 28.12.1941 te Follega, verpleegster, huwde ene GIJS ? van Joure.
MARTEN HARRIT ✱ 21.03.1945 te Follega, v o l g t.

- XI - 1692 b - HARRIT PIETERS WINIA, van beroep veefokker, geb. 14.12.1907 te Follega, huwde 09.05.1932 te Lemmer met NANTJE DOUWES DE JONG, geb. 08.10.1908 te Doniaga, dochter van Douwe Oenes de Jong en Mintje Schotanus.

Kinderen:

D O U W E Harrits ✱ 04.02.1933 te Follega, v o l g t.
PIETER Harrits ✱ ? te Follega, v o l g t.
M I N T J E ✱ 29.10.1935 te Follega, huwde DIEDERT SCHILSTRA, Ypekolsga.
MARTEN Harrits ✱ 23.03.1938 te Eesterga, v o l g t.
ELIZABETH ✱ 01.01.1940 te Nijega (H.O.N.), huwde HENDRIK STEGENGA van Oudega (W.)
J A N T S J E ✱ 22.11.1942 te Nijega (H.O.N.), huwde ene HERO ? te IJlst.

ZOON VAN ANNE THEODORUS LODEWIJK WYNIA en BIEKE MOLENAAR

- XI - 1709 b - JEAN BRUNO WINIA, van beroep prokuratiehouder, geb. 22.10.1901 te Sneek, huwde 25.08.1948 te Zuidhorn met HENDRIKA JOHANNA POSTEMA, geb. 17.02.1911 te Ulrum, dochter van Hendrik Postema en Trijntje Faber. Geen nakomelingen.

KINDEREN VAN MEINDERT FOEKESWIJNIA en (II) RINDERTJE JOCHUMS OOSTRA

- XI - 1736 b - JOCHUM MEINDERTS WIJNIA, van beroep boer, geb. 05.07.1866 te Welsrijp, overl. 24.04.1944 te Welsrijp, trouwde 24.02.1889 te Wommels met WIETSKE J. TJERKS TINGA, geb. 29.07.1868 te Tzum, overl. 24.06.1955 te Welsrijp, dochter van Jan Tjerk Tinga en Lijsbeth Zondervan.
Kinderen:

R I N D E R T J E ✱ 01.07.1889 te Welsrijp, overl. 21.05.1913 te Wommels, was gehuwd met JAN ANDRINGA, geb. 12.12.1887 te Tzum, zoon van Jan Dirk Andringa en Grietje Aardema.

TJERK Jochums ✱ 03.08.1890 te Welsrijp, v o l g t.

MEINDERT Jochums ✱ 06.02.1892 te Welsrijp, v o l g t.

Uit het derde huwelijk met WIJPKJEN LEENSTRA

- XI - 1736 b - FOEKE MEINDERTS WIJNIA, van beroep bakker, geb. 10.11.1874 te Welsrijp, huwde JANTJE BRUINSMA, geb. 26.03.1879 te Franeker.
Kinderen:

MEINDERT Foekes ✱ 23.03.1904 te Gaast, v o l g t.

M I N K Foekes ✱ 11.04.1906 te Gaast, bakker (ongehuwd).

R E I N T J E ✱ 15.09.1908 te Gaast, vertrok in 1931 van Gaast naar Rotterdam.

- XI - 1736 b - JARING MEINDERTS WIJNIA, brugwachter ven beroep, geb. 11.01.1876 te Welsrijp, overl. 23.11.1925 te Leeuwarden, trouwde 16.05.1901 te Franeker met SYTSKE PIETERS ALGERA, geb. 07.08.1876 te Almenum, dochter van Pieter Sytzes Algera en Doetje Lieuwes Jansma.
Kinderen:

D O E T J E ✱ 02.06.1903 te Harlingen, overl. 28.09.1982 te Drachten, huwde 17.12. 1930 te Harlingen met WABE PIETER DE JONG, geb. 05.05.1903 te Koudum, zoon van Wytze Jacobs de Jong en Jantje Visser.

W Y P K J E N ✱ 22.03.1905 te Harlingen, huwde MARTEN TRAVAILLE te Sexbierum.

P I E T E R Jarings ✱ 24.11.1907 te Harlingen, in 1940 op zee omgekomen, was gehuwd met SIJKE TAEKEMA, (Harlinga = Harlingen).

MEINDERT JARINGS ✱ 26.12.1909 te Harlingen, v o l g t.

KINDEREN VAN AGE THEUNIS WIJNIA en SYTSKE SYTSES WIERSMA

- XI - 1753 b - THEUNIS AGES WIJNIA, van beroep timmerman, geb. 29.01.1876 te Wommels, overl. 12.07.1955 te Oosterbierum, trouwde 21.05.1904 te Witmarsum ANTJE JELTES MENSONIDES, geb. 26.03.1877 te Burgwerd, overl. 30.03.1959 te Oosterbierum, dochter van Jelte Mensonides en Janke de Boer. Kinderen:

J E L T J E ✱ 22.12.1904 te Burgwerd, trouwde met AGE RUIM TE Oosterbierum.

S IJ T S K E ✱ 05.02.1906 te Burgwerd, trouwde 01.09.1930 in Wymbritseradeel met DURK SYBREN NIJDAM, geb. 01.08.1903 te Nijland, zoon van Sybren Durk Nijdam en Wybreg Riegstra.

J A N K E ✱ geb. 13.09.1907 te Burgwerd, ongehuwd.

A G E Theunis ✱ 08.02.1910 te Burgwerd, v o l g t.

- XI - 1753 b - SIETSE AGES WYNIA, van beroep hoofdagent van Politie, geb. 12.07.1884 te Wommels, trouwde 18.08.1915 te Harderwijk met HERMINA GERRITS UIT DEN BOSCH, geb. 21.08.1892 te Harderwijk, overl. 02.09.1956 te Hilversum, dochter van Gerrit uit den Bosch en Grietje van Ark. Kinderen:

GERRIT SIETSES ✱ 27.10.1916 te Hilversum, v o l g t.

M A R I A ✱ 22.12.1917 te Hilversum, huwde 01.11.1939 te Amersfoort met AALBERT POS, prokuratiehouder, geb. 19.05.1917 te Naarden.

G E R R I T J E ✱ 21.02.1919 te Hilversum, huwde 24.06.1942 te Hilversum met JEAN PIERRE DEKKERS, kleermaker, geb. 19.05.1916 te Hilversum.

S I E T S K E ✱ 07.11.1920 te Hilversum, huwde 12.05.1948 te Hilversum met JAN CORNELIS SCHAIK, hoofdonderwijzer, geb. 09.08. 1930 te Hilversum.

A G E Theunis ✱ 31.07.1925 te Hilversum, v o l g t.

H E R M I N A ANNA ✱ 13.05.1928 te Hilversum, huwde 19.02.1952 te Hilversum met JULES HOFMAN, landmeter, geb. 09-08-1930 te Amsterdam.

C. v.d. Sch.

DE UIL

Uilen zijn supervogels met hoog ontwikkelde zintuigen, welke die van de mens verre overtreffen. Het is een van de weinige vogelsoorten die een perfect mechanisme voor het opsporen van de prooi hebben door een uniek samenspel van hun scherpe gezichtsvermogen en gehoor. Evenals de mens beschikt de uil, in tegenstelling tot de meeste andere vogels, over binoculaire visie met zijn grote ogen - voor maximale lichtabsorptie - die echter onbeweeglijk zijn. Ter compensatie kan de uil, dank zij de speciale halswervels, zijn kop wel 270° draaien. Ook de vrij grote oren, die veelal onder het vederpak schuil gaan, zijn uiterst beweeglijk. Door middel van proeven is aangetoond dat zijn hersencellen de opgevangen geluiden als het ware omzetten in een mentaal beeld met exacte horizontale en verticale locatie van de bron. Als een geleide projectiel schiet de uil op zijn doel af, de enige vogel die "op instrumenten" vliegt. Als jachttactiek patrouilleren sommige soorten laag over het veld, doch het merendeel zit roerloos te wachten op enig geritsel om de niets vermoedende prooi te verschalken. Uilen onderscheiden zich voorts van andere vogels door hun geruisloze vlucht. Tijdens de aanval werken de vlijmscherpe klauwen gelijk het landingsgestel van een vliegtuig. Uilen vangen doorgaans twee tot drie muizen per nacht; bij een groot voedselaanbod wordt het overschot in het nest opgeslagen.

Niet alle uilen eten knaagdieren, sommige leven van insecten, vleermuizen, vissen, vogels, hazen en parelhoenders. Het voedsel wordt met huid en haar verslonden, waarna de onverteerbare delen zoals botjes, haar, etc. later in de vorm van de bekende uilebal weer worden uitgespuwd.
Uilen variëren aanzienlijk in grootte: van de reuzen-oehoe, die wel 2½ kg. wegen kan, tot het kleine dwerguiltje van slechts 70 à 80 gram.
In midden-Europa leeft b.v. de kerk- of katuil (32 cm. groot) de steenuil en bosuil (45 cm. groot).
Uilen huizen gewoonlijk in holle boomstammen of verlaten nesten. Vanaf de eerste paring blijft een broedpaar monogaam, doch ze gaan afzonderlijk op pad, om zich het volgende broedseizoen weer te herenigen. Het vrouwtje legt de eieren met tussenpozen en gaat onmiddellijk zitten broeden, zodat er wel twee weken tussen het eerste en het laatstgeboren uilskuiken kan liggen.
In Afrika leven o.m. de witwanguil, kaapse oehoe, gevlekte oehoe en het dwerguiltje (niet groter dan een mus). Over de gehele wereld komen er ruim 130 species voor.
De diverse pluimage zorgt voor een uitstekende camouflage in hun natuurlijke leefomgeving.
De roep van uilen is opmerkelijk.

Voorzitter:	T. Nijdam, Coornhertstraat 12, 8913 HK Leeuwarden, telefoon 058 - 122167
Secretaris-penningmeester:	C. v.d. Schoot Azn., Heerenhage 205, 8446 DE Heerenveen, telefoon 05130 - 24792
LEDEN	
H. Nijdam-Smit	Boerhaavelaan 113, 9728 LK Groningen, tel. 050 - 253701
W. Wijnia	Angelsloërdijk 225, Statenhoek, 7824 AH Emmen, tel. 05910 - 22068
J. de Vries-Draaisma	Joh. Winklerwei 445, 8915 EZ Leeuwarden, tel. 058 - 122621

POSTREKENING	82 67 24
REKENING RABOBANK	gironummer 81 46 57, rekeningnummer 32.64.65.308, beide ten name van Penningmeester Nijdamstra Stichting te Heerenveen
FAMILIEBLAD	"DE NIJDAMSTRA–TYNGE". lid/abonnee f. 16,– per jaar. (Vóór 31 maart betalen.) Halfjaarlijks f. 8,– mits betaling plaats vindt vóór 31 januari/juli. Donateurs/leden f. 8,– per jaar. Dezelfde voorwaarden als hierboven vermeld.
REDAKTIE	T. Nijdam, Coornhertstraat 12, 8913 HK Leeuwarden

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN: Coornhertstraat 12, 8913 HK Leeuwarden. (zo mogelijk opgave van nieuw adres.)